

Memòria justificativa de l'establiment del servei d'informació i atenció a les dones (SIAD)

**Ajuntament
del Masnou**

26 de març de 2018

Índex

	Pàg.
1. Antecedents.....	3
2. Justificació social.....	3
3. Justificació jurídica	5
4. Justificació econòmica.....	6
5. Justificació organitzativa.....	7

1. Antecedents

El mes de març de 2009, l'Ajuntament del Masnou va posar en marxa el Centre d'Informació i Recursos per a Dones (CIRD). D'aquesta forma, l'Ajuntament oferia des d'un punt d'atenció específic, diversos serveis d'atenció social especialitzada per a dones, que fins aquell moment es prestaven des d'àmbits organitzatius diferenciats, com ara l'atenció psicològica per a dones que pateixen situacions de violència de gènere (des dels serveis socials bàsics) o el servei d'assessoria jurídica especialitzada (des de l'àmbit de Dona), i també impulsava altres actuacions en el marc del programa i del pla d'igualtat municipal.

El CIRD de l'Ajuntament del Masnou incloïa també el que el "Catàleg classificat de serveis i prestacions socials del Sistema Català de Serveis Socials", que forma part com a annex a la *Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials*, preveia amb el nom de **servei d'informació i atenció a les dones (SIAD)**.

Després de nou anys de funcionament, en què el servei es troba ja consolidat, es considera necessari procedir al seu establiment formal, competència que correspon al Ple municipal, prèvia instrucció de l'expedient oportú, que ha de comprendre una memòria justificativa, un projecte d'establiment, i un reglament sobre el règim jurídic de la prestació, d'acord amb el que disposen els articles 159 a 162 del *Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals*, i la resta de normes d'aplicació.

2. Justificació social

El servei d'informació i atenció a les dones (SIAD), que forma part del Centre d'Informació i Recursos per a Dones (CIRD), és l'instrument mitjançant el qual l'Ajuntament del Masnou presta, amb una perspectiva integral, els serveis d'informació i orientació, suport psicològic i suport jurídic que defineix l'article 56 de la *Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista*.

El servei s'adreça a les dones del municipi que es troben en una situació de vulnerabilitat per raó de gènere o orientació sexual i en especial a aquelles que es trobin en situació de risc per patir o poder patir violència masclista.

El servei de SIAD es concreta amb la prestació de les especialitats següents a les dones usuàries:

- 1) Informació, atenció i seguiment. Consisteix en fer la primera atenció i l'acollida a les dones que s'adrecin al servei, fer el seguiment dels casos i les derivacions internes o a serveis externs que siguin adients, coordinar les diferents prestacions i el conjunt del SIAD amb els serveis socials municipals i l'àmbit d'igualtat.
- 2) Atenció psicològica. Consisteix en donar el suport psicològic i l'acompanyament emocional necessari per a la millora de les situacions vitals que originin la demanda.
- 3) Assessorament jurídic. Consisteix en oferir assessorament jurídic especialitzat per a les dones usuàries, bàsicament sobre temàtiques civils (separacions, divorcis, custòdia, parelles de fet...), laborals i penals (violència masclista...).

El SIAD segueix un model d'atenció especialitzada de primer nivell, amb un equip interdisciplinari que intervé en funció de les necessitats detectades en cada cas, partint de la demanda inicial i del motiu de cada consulta.

El SIAD es coordina amb els serveis socials bàsics de titularitat municipal i amb l'àmbit d'Igualtat de l'Ajuntament.

Des de la data de posta en marxa del servei fins l'actualitat ha quedat contrastada la necessitat de manteniment del servei, tant per la necessitat d'exercir la competència municipal esmentada, com per la pròpia demanda existent, que s'ha mantingut constant durant tot aquest període de nou anys.

El quadre següent mostra el nombre de dones ateses en els darrers cinc anys, així com el percentatge de variació anual:

Dones ateses	2013	2014	2015	2016	2017
Dones ateses	91	119	128	129	102
Variació anual		30,77%	7,56%	0,78%	-20,93%

Les dades pel que fa al nombre d'atencions realitzades, detallades per prestacions i en el mateix període, són les següents:

Atencions realitzades	2013	2014	2015	2016	2017
Atenció general	147	150	166	185	123
Assessorament psicològic	174	220	268	210	134
Assessorament jurídic	55	44	64	72	49
Total	376	414	498	467	306
Variació anual		10,11%	20,29%	-6,22%	-34,48%

Les noves acollides queden reflectides en la taula següent:

Noves acollides	2013	2014	2015	2016	2017
Total anual	64	79	68	73	54
Variació anual		23,44%	-13,92%	7,35%	-26,03%

Finalment, aquest darrer quadre recull l'evolució del nombre de dones usuàries del servei en situació de violència masclista:

Concepte	2013	2014	2015	2016	2017
Usuàries en situació de violència masclista	50	47	40	41	29
Variació anual		-6,00%	-14,89%	2,50%	-29,27%

Així doncs, es considera prou fonamentat el manteniment i la consolidació d'un servei assistencial de caràcter social especialitzat en l'atenció a les dones de la vila, i molt en particular a aquelles que pateixen violència masclista o que presenten alguna altra situació de vulnerabilitat determinada per la seva condició de gènere.

3. Justificació jurídica

L'establiment del servei municipal del servei d'informació i atenció a les dones (SIAD) es fonamenta en primer lloc en el fet de tractar-se d'un servei assistencial de caràcter social, específic per a dones, en el marc de les competències que defineix l'article 25.2.e de la Llei 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de les Bases del Règim Local:

«2. El Municipi exercirà en tot cas com a competències pròpies, en els termes de la legislació de l'Estat i de les Comunitats Autònomes, en les següents matèries:

[...]

e) Avaluació i informació de situacions de necessitat social i d'atenció immediata a persones en situació o risc d'exclusió social.

[...]»

Al seu torn, la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, en el seu article 31 "Competències dels municipis", apartat 1.e), assenyala que correspon als municipis "complir les funcions pròpies dels serveis socials bàsics.

Aquestes funcions han estat detallades per la indicada Llei en el seu article 17, entre les quals es troba:

«Article 17. Funcions dels serveis socials bàsics

[...]

b) Oferir informació, orientació i assessorament a les persones amb relació als drets i els recursos socials i a les actuacions socials a què poden tenir accés.

[...]

f) Acomplir les actuacions preventives, el tractament social o socioeducatiu i les intervencions necessàries en situacions de necessitat social i fer-ne l'avaluació.

[...]

h) Impulsar projectes comunitaris i programes transversals, especialment els que cerquen la integració i la participació socials de les persones, les famílies, les unitats de convivència i els grups en situació de risc.

[...]

k) Orientar l'accés als serveis socials especialitzats, especialment els d'atenció diürna, tecnològica i residencial.

[...]

n) Aplicar protocols de prevenció i d'atenció davant de maltractaments a persones dels col·lectius més vulnerables.

[...]»

Igualment, el "Catàleg classificat de serveis i prestacions socials del Sistema Català de Serveis Socials", que s'incorpora com a annex de la mateixa Llei 12/2007, i que es defineix com a "element fonamental per a la garantia del dret als serveis socials de la xarxa pública i com a base prèvia per a elaborar la Cartera de serveis socials", inclou el **Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)**, a l'apartat 1.1.7, com a part dels serveis socials bàsics.

Per altra banda, la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, en l'article 56, defineix els serveis d'informació i atenció a les dones de la següent forma:

- «1. Els serveis d'informació i atenció a les dones són serveis d'informació, assessorament, primera atenció i acompanyament, si escau, amb relació a l'exercici dels drets de les dones en tots els àmbits relacionats amb llur vida laboral, social, personal i familiar.
2. Els serveis d'informació i atenció a les dones, en tot cas, s'han de coordinar amb els serveis d'atenció especialitzada i han de dinamitzar i impulsar la coordinació i la col·laboració amb tots els agents comunitaris, especialment amb els grups i les organitzacions de dones.
3. Els serveis d'informació i atenció a les dones es destinen a totes les dones, especialment les que pateixen situacions de violència masclista».

La mateixa Llei 5/2008, a l'article 64.2 assenyala:

«Els municipis tenen la competència per a crear, programar, prestar i gestionar els serveis d'informació i atenció a les dones. També poden prestar i gestionar els serveis de la competència de la Generalitat d'acord amb els instruments i en els termes que estableix el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril. Els municipis han d'establir per reglament la distribució territorial, el règim de prestació, l'organització i la dotació d'aquests serveis».

4. Justificació econòmica

Com a part del sistema català de serveis socials i en tant que servei integrat dins dels serveis socials bàsics de titularitat municipal, el servei d'informació i atenció a les dones (SIAD) es configura com un servei públic municipal cofinançat per l'Ajuntament del Masnou i per la Generalitat de Catalunya.

El finançament municipal es garanteix mitjançant l'habilitació dels crèdits en els pressupostos anuals de despeses necessaris per atendre els compromisos existents i el bon funcionament del servei.

Aquest finançament s'ha vingut produint de forma ininterrompuda i suficient des de l'any 2009 fins l'actualitat, a través dels successius pressupostos aprovats pel Ple municipal.

La Generalitat de Catalunya, al seu torn, contribueix al finançament del servei a través de les subvencions atorgades en el marc del *Contracte programa 2016-2019 per al Servei d'Informació i Atenció a les Dones entre l'Ajuntament del Masnou i l'Institut Català de les Dones*, signat l'octubre de 2016.

Segons l'acord cinquè d'aquest Contracte programa, i durant el seu període de vigència, l'Institut Català de les Dones aportarà a l'Ajuntament del Masnou la quantitat màxima de 23.000 euros anuals per al servei d'informació i atenció a les dones.

Anteriorment, el finançament per part del govern autònom s'havia articulat de forma regular a través del *Contracte programa per a la coordinació, la cooperació i la col·laboració entre el Departament de Benestar Social i Família i l'Ajuntament del Masnou*, subscrit l'any 2012 (fins l'any 2015).

Tenint en compte la caracterització d'aquest servei com a part dels serveis socials bàsics, no es considera adient que en el finançament hi participin les persones usuàries mitjançant el pagament de taxes o preus públics.

En el projecte d'establiment del servei, que forma part de l'expedient administratiu d'establiment del servei, es recull de forma més detallada un estudi econòmic i financer del servei d'informació i atenció a les dones (SIAD).

5. Justificació organitzativa

Tenint en compte les característiques més freqüents d'aquests serveis al nostre entorn i la facilitat de la gestió, s'opta per un model de **gestió directa**, amb la possibilitat que la prestació de totes o algunes de les seves actuacions puguin ser objecte de contractació externa, en aplicació de criteris d'eficàcia, eficiència i efectivitat.

En virtut d'aquesta modalitat de gestió directa, el pressupost municipal haurà de preveure tots els crèdits pressupostaris necessaris per al funcionament del servei, ja sigui amb recursos humans propis (capítol 1) o amb recursos contractats a empreses especialitzades (capítol 2). Haurà de preveure, en el seu cas també, les inversions necessàries.

La coordinació i supervisió del servei, així com la responsabilitat sobre els contractes de serveis que es puguin subscriure, es realitza tècnicament des del departament municipal que tingui adscrita la competència sobre els serveis socials bàsics, tenint en compte el seu caràcter assistencial. No obstant, en tractar-se d'un servei específic destinat a les dones, existeixen mecanismes necessaris de coordinació permanent amb les polítiques i actuacions que es duguin a terme en matèria d'igualtat, aplicant criteris de transversalitat.

S'entén que amb aquests criteris generals d'organització del servei es compleix satisfactòriament amb els objectius i amb els requisits de qualitat del servei i s'estableixen les bases més adequades en termes d'eficiència i efectivitat.